

ETTORE SPALLETTI

IVAM CENTRE DEL CARME

10 abril / 28 juny 1992

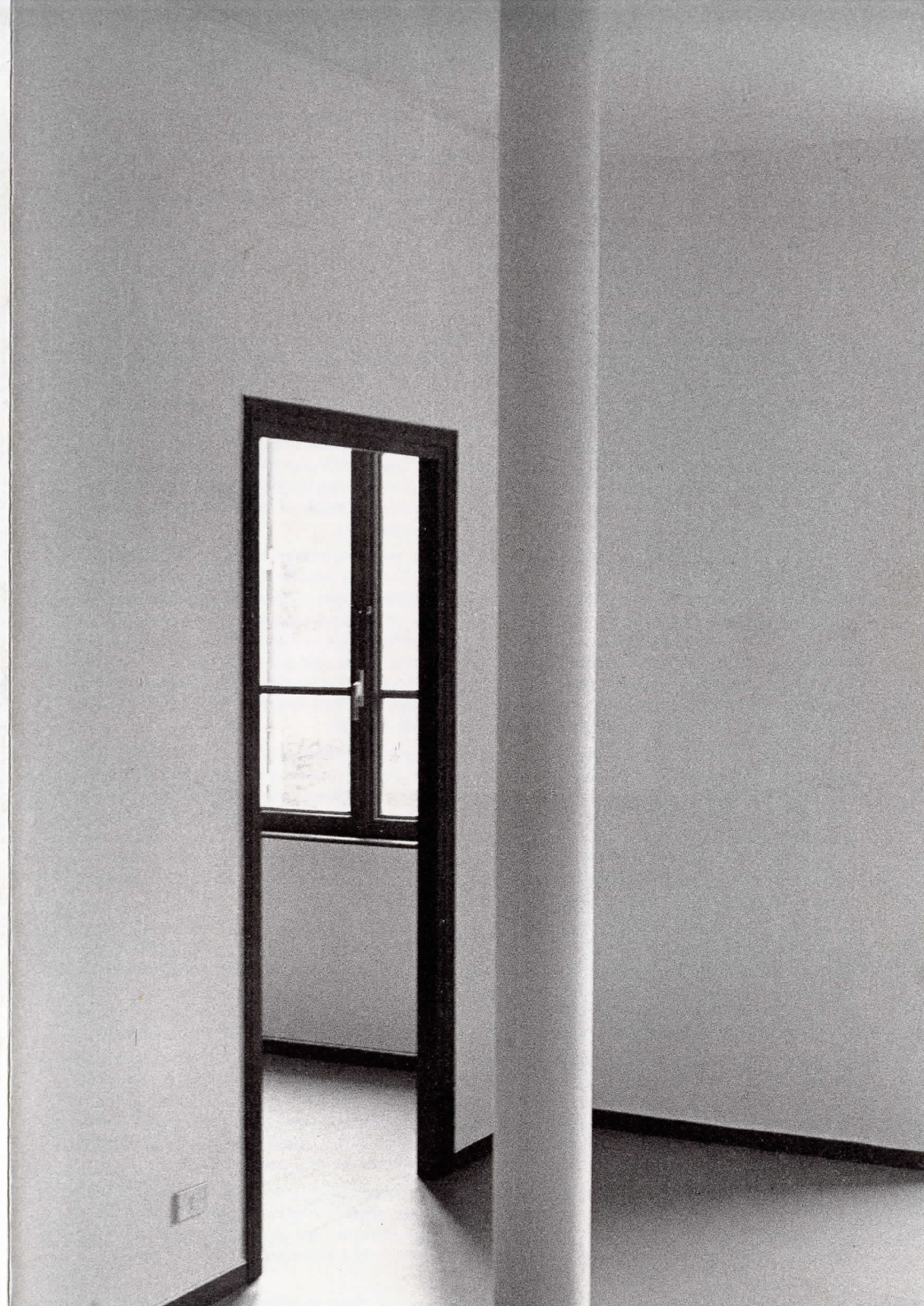
IVAM CENTRE DEL CARME

Museu, 2 - 46003-VALÈNCIA

Tels. (96) 391 26 93 / 391 63 04 - Fax (96) 392 10 94

De dimarts a diumenge, de 12 a 14'30 i 16'30 a 20 hores

Entrada gratuïta. Dilluns tancat

L'exposició presenta, a la Capella de la Vida i a la Sala Ambaixador Vich del Centre del Carme, la proposta plàstica de Spalletti (Capelle sul Tavo, Pescara, 1940) amb una selecció d'obres dels darrers quinze anys.

L'experimentació de l'artista italià es basa en el color, al qual dóna un valor simbòlic. A això ha arribat amb l'estudi de l'estratificació del pigment, de la seua espessor i de l'empastament, de la seua materialitat i de la seua composició per a donar expressió al seu esdevenir, que no és formal, sinó existencial. En cadascuna de les seues exposicions, Spalletti presenta una obra total, una recreació a partir d'un vocabulari bàsic, constant i intemporal fundat en un registre formal susceptible d'evocar objectes quotidians (columnes, gots, discos, àmfores, recipients, pintures...) que són, abans de tot, uns suports clàssics d'una geometria elemental.

Amb motiu de la mostra s'ha editat un llibre, a la Col·lecció del Carme, concebut per l'artista, amb un text de Germano Celant.

“El color és somniat com el propi lloc del qual sorgeixen les formes, se'ns imagina una lassitud convertida en presència, com si l'invisible i l'impalpable de la pintura, amb l'acumulació de la claredat i la lluminositat, se sublimassen sensualment i amb l'espessiment de la matèria donassen vida i origen a unes formes elementals. Aquesta riquesa, imaginada per tots els pintors que aspiren a fer tridimensional el color, es fa una realitat concreta en Spalletti. Aquest aconsegueix condensar en l'espai la llum del cel com si densificàs l'impalpable. La claredat solidificada dels seus gots i dels seus recipients fa evident la potencialitat de la pintura, quan no cerca la coartada de la mitologia o de la llegenda, però es confia a la voluntat pura de la seua matèria primària. La imatge del color assaborit en la seua essència immediata sense justificacions morals ni ideològiques, ens torna aleshores la noció d'ordre sensual del color que no es preocupa de reduir la seua exhuberància sensorial, sinó que es deixa dur cap a un veritable i propi llanguiment.

Un llanguiment idèntic envaeix els quadres que, en la memòria d'una tenuïtat i d'una materialitat l'arc històric de la qual passa dels «paisatges» del Mark Rothko a Alberto Burri, des de 1983 es presenten com a superfícies canviants, no ascètiques, veritables carns rodones, llises i gairebé elàstiques, que encaixen en la terra densa i molta del color per a donar cos a pujols i paisatges, fets d'amalgames antigues de milers d'anys. Tanmateix, sobre la tela les formes ja no són endurides, sinó aquàtiques. Els contorns i les masses que evoquen les extensions dels pujols i les muntanyes d'Umbria, territori en què viu Spalletti, semblen fràgils ones sorgides d'un mar de color. D'aquest en mantenen la transparència, com si haguessen romàs enfonsades en el fons durant segles, i ara, emergides, conservassen de l'estada cromàtica la pàtina i el tret de suavitat.

Tant els objectes com les pintures són «pintures en profunditat», estableixen un ritme visiu, assossegat i estimulants a la vegada. A l'igual del pols mòlt del blau uneix harmoniosament la columna a la terra amb efecte d'una gran dolçor fa menys dramàtic el diàleg entre les línies verticals i les línies horitzontals, així els contorns del *Cielo Celeste* o de la *Collina sopra Cappelle* (1983), són uns paisatges per a formar pujols de sensibilitat finíssima, per a oferir bellesa i repòs a la mirada. La seua lleugeresa es fa a vegades eterna, quan la *Pietra di rosso cinabro* o el *Disco nero* (1981) volen en el buit de la sala. La seua dimensió antigraavitacional pressuposa encara la unida autonomia del color, la identitat del qual es fa forma separada de qualsevol construcció.

En aquests treballs l'artificiós de la creació artística es dissol, no afegeix res a la riquesa i expressivitat dels colors naturals. És més, els proposa de nou en la seua essència de magma entre el cel i la terra. Qui contempla sent que un significat profund s'amaga darrere d'aquesta misteriosa i elegant simplicitat. Són fragments d'un cosmos privilegiat, llocs sagrats on no hi cap l'estiu ni l'hivern, ni estacions artístiques, fetes de *neo-trends*. La hipòtesi és la de proporcionar, com en el Tofuku-ji o en el Ryon-ji del segle XV a Kyoto, intensitat al buit i organitzar la immaterialitat en espais plens.

Nascuts de la conjunció essencial de colors i formes, de volums i paisatges antics, els treballs de Spalletti semblen així sorgir d'un món líquid, paralitzat en l'eternitat. Són cascades de blau i roig, de rosa i gris malva que creen llacs de serenitat dels quals sorgeixen pedres i eines carregades de misteri i de veneració. Però no es tracta ja d'una neteja industrial i freda de la tradició minimalista, sinó d'una força basada en la gran economia visiva i en el continu control del detall, i que tendeix cap a una gravetat i un silenci units a la història i a la intensitat dels colors antics.

Les escultures esdevenen llavors signes rituals. Reclamen silenci, més enllà dels crits i dels alarms de les figuracions larvals, veloces i inexpressives, dels gestos convulsos i casuals, per a evocar la sensació de l'enigma no resolt d'un color, la riquesa i el misteri del qual no han estat encara resolts, ja que «el color», com escriu Marguerite Yourcenar, «és l'expressió d'una virtut oculta».

